

RYNEK ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 2081-8815

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

KWIECIEŃ 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA:

Aldon Zalewski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 5,19

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	5
I. Uwarunkowania makroekonomiczne	7
<i>Tadeusz Chrościcki</i>	
II. Rynek nawozów mineralnych w Polsce	8
<i>prof. dr hab. Aldon Zalewski, mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i>	
III. Światowy rynek nawozów mineralnych	14
<i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i>	
IV. Rynek środków ochrony roślin	19
<i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i>	
V. Rynek maszyn rolniczych	24
<i>prof. dr hab. Jan Pawlak</i>	
VI. Rynek energii	33
<i>prof. dr hab. Jan Pawlak, prof. dr hab. Aldon Zalewski</i>	
VII. Rynek nasion	39
<i>dr inż. Tadeusz Oleksiak</i>	

Koniunktura na krajowym rynku środków do produkcji rolnej uzależniona jest przede wszystkim od popytu krajowego determinowanego sytuacją dochodową rolników oraz uwarunkowań na rynku światowym. W 2015 r. na światowych rynkach surowców energetycznych obserwowano głębokie spadki cen. Niższe niż rok wcześniej były również ceny nawozów mineralnych, minerałów i metali. Podobne tendencje cenowe obserwowano na rynku środków produkcji w Polsce, przy czym skala obniżek była zauważalnie mniejsza w porównaniu z rynkiem światowym. Słaba koniunktura na krajowym rynku była następstwem pogorszenia sytuacji dochodowej producentów rolnych pod wpływem niesprzyjających rolnictwu uwarunkowań rynkowych, które były porównywalne z tymi, jakie wystąpiły w latach 2012-2013 i nieco lepsze niż w 2014 r.

Obniżenie dochodów rolników częściowo zostało skompensowane dopłatami bezpośrednimi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, które w istotnym stopniu wpływają na sytuację dochodową polskiego rolnictwa. Każdego roku o płatności bezpośrednie ubiega się ponad 1,3 mln rolników, a powierzchnia użytków rolnych objęta wsparciem wynosi około 14 mln ha. Łącznie w ramach dopłat bezpośrednich (jednolitych płatności obszarowych i płatności uzupełniających) za 2014 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła około 14,2 mld zł, wobec 14,1 mld zł za 2013 r. Do 22 marca 2016 r. ARiMR wypłaciła około 8,4 mld zł dopłat bezpośrednich za 2015 r., a do końca czerwca wypłaci pozostałe 6,1 mld zł.

Rok 2015 był czwartym z kolei rokiem niesprzyjającym rolnictwu. Średni spadek cen towarów i usług kupowanych na cele bieżącej produkcji rolnej oraz na cele inwestycyjne w Polsce w 2015 r. wyniósł 2,5% podczas gdy ceny produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne zmalały o 4,9%. W konsekwencji wskaźnik „nożyc cen” nieco poprawił się, ale nadal był niekorzystny i wyniósł 97,5 (wobec 95,1 w 2014 r., 99,1 w 2013 r. i 97,8 w 2012 r.).

W 2015 r. obserwowano spadki cen większości środków produkcji dla rolnictwa, a skala obniżek była porównywalna do tych, jakie wystąpiły w 2014 r. Ich ceny zostały obniżone średnio o 2,5%, w tym paliwa, oleje i smary techniczne potaniały o 10,4%, pasze o 3,2%, nawozy mineralne o 1,1%, a nasiona, sadzonki i drzewka o 0,4%. Wzrosły natomiast ceny środków ochrony roślin oraz maszyn i narzędzi rolniczych, odpowiednio o 1,6 i 0,5%. Pogorszyły się relacje cen większości środków produkcji do cen skupu żywca wieprzowego i mleka. Relacje cen środków produkcji do cen zbóż były podobne jak w 2014 r. Wyraźną poprawę odnotowano jedynie w relacji cen paliw do cen skupu zbóż i żywca wołowego.

Zużycie nawozów mineralnych w Polsce w sezonie 2014/15 wyniosło blisko 1,8 mln ton w przeliczeniu na czysty składnik i było o 7,4% mniejsze w porównaniu z poprzednim sezonem. Zużycie nawozów azotowych zmalało o 8,6% do 1003,6 tys. ton, fosforowych o 11,0% do 303,6 tys. ton, a potasowych o 2,2% do 485,0 tys. ton. Jednostkowe zużycie nawozów mineralnych zmniejszyło się do 123,2 kg NPK/ha UR. Zużycie nawozów azotowych zmalało do 69,0 kg N/ha UR, fosforowych do 20,9 kg P₂O₅, a potasowych do 34,2 kg K₂O. Stosunek N:P:K uległ niewielkiej poprawie i wyniósł 1,0:0,30:0,48, nadal jednak znacznie odbiegał od zalecanego. Zmniejszone zużycie nawozów mineralnych wynikało głównie ze spadku dochodów większości gospodarstw rolnych na skutek malejących cen produktów rolnych.

Utrzymało się silne regionalne zróżnicowanie poziomu nawożenia mineralnego. Największe zużycie NPK odnotowano w województwie opolskim (199,8 kg/ha), a najmniejsze w podkarpackim (70,6 kg/ha UR).

Zużycie nawozów wapniowych zmalało o 9,8% do 567,6 tys. ton w przeliczeniu na CaO, a na 1 ha UR zużyto średnio 39,0 kg CaO. Nawozy wapniowe stosowało zaledwie 9% gospodarstw rolnych, podczas gdy nawozy mineralne były używane przez 75% gospodarstw.

Średnioroczne ceny nawozów mineralnych w 2015 r. były o 1,1% niższe niż rok wcześniej. W grudniu 2015 r. nawozy mineralne były natomiast średnio o 0,7% wyższe w porównaniu z grudniem 2014 r. Relacje cen nawozów do cen zbóż praktycznie się nie zmieniły w porównaniu z 2014 r.

Światowe zużycie nawozów mineralnych wzrosło w sezonie 2014/15 o 1,5% do 183 mln ton w przeliczeniu na czysty składnik. Zużycie nawozów potasowych wzrosło o 5,6%, fosforowych o 1,5%, a azotowych o 0,4%. Mniejszy niż w latach poprzednich wzrost zużycia, szczególnie nawozów azotowych, wynikał z niskiego poziomu cen podstawowych produktów rolnych. Rosnącej sprzedaży nawozów sprzyjał jednak spadek ich cen.

Średnioroczne ceny nawozów mineralnych w 2015 r. były o 5,0% niższe niż w 2014 r. Powodem spadku cen nawozów w handlu światowym był słabnący popyt w związku z malejącymi cenami produktów rolnych, ale także niższe koszty produkcji nawozów pod wpływem wyraźnych obniżek cen surowców, głównie gazu ziemnego.

Wartość sprzedaży środków ochrony roślin na świecie w 2014 r. wzrosła o 5,4% do 56,7 mld USD. Większa sprzedaż agrochemikaliów wynikała m.in. z dynamicznie rosnącego popytu w krajach Ameryki Łacińskiej, głównie w Brazylii i Argentynie. Sprzedaż insektycydów zwiększono o 8,6%, fungicydów o 4,9%, a herbicydów o 1,9%. Sprzedaż środków ochrony roślin w Unii Europejskiej wzrosła o 6,2% do 9,4 mld EUR.

Sprzedaż środków ochrony roślin w Polsce w 2014 r. wyniosła 23,6 tys. ton w przeliczeniu na substancję aktywną i była o 6,1% większa niż rok wcześniej. Wzrost sprzedaży agrochemikaliów był związany przede wszystkim z niekorzystnymi warunkami pogodowymi, które przyczyniły się do nasilenia występowania chorób i szkodników. Ocenia się, że z powodu utrzymujących się niekorzystnych relacji cen środków ochrony roślin do cen większości produktów rolnych

sprzedaż pestycydów w 2015 r. była o 3% mniejsza niż rok wcześniej.

Średnioroczny wzrost krajowych cen środków ochrony roślin w 2015 r. wyniósł 1,6%, natomiast w grudniu 2015 r. ceny były średnio o 2,1% wyższe niż rok wcześniej.

Produkcja ciągników rolniczych w 2014 r. wyniosła blisko 3,6 tys. sztuk tj. o 33,8% więcej niż rok wcześniej. W strukturze produkcji dominowały ciągniki o mocy 18-37 kW. Najmniej wyprodukowano natomiast ciągników o mocy powyżej 90kW. W 2014 r. wzrosła ponadto produkcja przyczep rolniczych, kultywatorów, rozrzutników obornika, sadzarek, kosiarek, przetrząsaczo-zgrabirek i maszyn do zbioru roślin okopowych. Spadki produkcji wystąpiły w przypadku kombajnów zbożowych, pługów, siewników polowych, opryskiwaczy ciągnikowych, pras do belowania słomy i siana oraz urządzeń do przygotowania pasz.

Krajowa podaż nowych ciągników w 2014 r. wyniosła 16,3 tys. sztuk i była o 12,8% większa niż rok wcześniej. Ciągniki importowane stanowiły 92% podaży. Głównie z importu pochodziły również silosokombajny samojezdne, rozsiewacze nawozów mineralnych, siewniki precyzyjne i kombajny zbożowe. Produkcja krajowa przeważała z kolei w podaży maszyn do przetrząsania i grabienia siana, przyczep rolniczych, bron talerzowych, kopaczek i kombajnów do zbioru ziemniaków i rozrząsaczy obornika.

Średnia roczna cena zestawu 31 środków mechanizacji rolnictwa była w 2015 r. o 5,5% wyższa niż przed rokiem. Także w układzie grudzień 2015 r. do grudnia 2014 r. cena tego zestawu zwiększyła się o 5,5%. Relacje cen ciągników i wybranych maszyn rolniczych do cen skupu zbóż oraz żywca wieprzowego i mleka krowiego uległy pogorszeniu. Cena zestawu 31 środków mechanizacji rolnictwa była w 2015 r. wyższa, niż rok wcześniej: o 7,8% w relacji do pszenicy, o 8,9% w relacji do żyta, o 8,3% w relacji do żywca wieprzowego i o 27,9% w relacji do mleka krowiego.

Łączne zużycie nośników energii w krajowym rolnictwie w 2014 r. wyniosło 144,5 PJ i było o 9,2% mniejsze niż rok wcześniej. Zużycie paliw stałych zmniejszyło się o 17,8% paliw ciekłych o 1,8%, energii elektrycznej o 2,5%, a energii cieplnej o około 10%. Zużycie paliw gazowych wzrosło w tym czasie o 5,3%. W strukturze zużycia nośników energii w 2014 r. największy udział miały paliwa ciekłe (50,2%) oraz paliwa stałe (42,3%).

Szacuje się, że łączne nakłady energii w rolnictwie w 2015 r. były o 2,2% mniejsze niż rok wcześniej i wyniosły ponad 141 PJ. Zużycie paliw stałych zmalało w tym czasie o 4,5% do 58 PJ, a paliw ciekłych o 0,9% do 72 PJ. Zużycie paliw gazowych wzrosło o 4,3% do blisko 5 PJ, a zużycie energii elektrycznej i cieplnej pozostało na poziomie 2014 r.

Średnioroczne ceny większości nośników energii były w 2015 r. niższe niż w 2014 r. Gaz ciekły (LPG) potaniał o 22,9%, olej opałowy o 18,7%, olej napędowy o 13,8%, benzyna o 12,3%, koks opałowy o 4,7%, węgiel kamienny o 19%, a gaz ziemny wysokometanowy o 1,4%. Cena energii elektrycznej zwiększyła się natomiast o 1,6%. W 2015 r. średnia cena 1 gigadzula energii zawartej w nośnikach stosowanych w rolnictwie była o 12,2% niższa o niż w 2014 r. W grudniu 2015 r. cena ta była o 11,0% niższa porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego

W 2015 r. o 5,3% zwiększyła się łączna ilość zakwalifikowanego materiału siewnego roślin rolniczych. Do sprzedaży zakwalifikowano więcej nasion zbóż, traw i bobowatych grubonasiennych. Dobre wyniki w produkcji nasiennej możliwe były dzięki zwiększeniu powierzchni plantacji nasion kwalifikowanych. Powierzchnia zakwalifikowanych plantacji nasiennych, w porównaniu do 2014 r. zwiększyła się o 23,4%. Wyraźnie zwiększyła się powierzchnia plantacji nasiennych zbóż, sadzeniaków, bobowatych oraz soi. Zmniejszył się udział odmian krajowych.

Według danych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Na-

siennictwa w sezonie 2014/15 masa sprzedanego materiału kwalifikowanego roślin rolniczych zwiększyła się o 30% w porównaniu z rokiem poprzednim. Sprzedaż nasion zbóż wzrosła o 12%, kukurydzy o 11%, bobowatych grubonasiennych o 42%, bobowatych drobnonasiennych o 30%, traw o 18%, a ziemniaków o 69%. Udział kwalifikowanego materiału siewnego wyprodukowanego w kraju w ogólnej sprzedaży wyniósł 88%.

Oceny wielkości sprzedaży nasion roślin rolniczych podawane na podstawie ocen rzeczoznawców terenowych GUS są ostrożniejsze. Według danych GUS średni wzrost sprzedaży nasion zbóż wyniósł niespełna 2%. Jedynie w przypadku pszenicy ozimej, jęczmienia ozimego i pszenżyta ozimego stwierdzono wzrost sprzedaży rzędu 4-5%.

Mimo wzrostowych tendencji w dalszym ciągu udział kwalifikowanych nasion zbóż w zasiewach jest niski, a w 2015 r. wyniósł 16,6%.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie sprzedaży. Stosunkowo najwięcej kwalifikowanego materiału siewnego zbóż, sprzedaje się w województwach: śląskim, opolskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim i łódzkim, a najmniej w mazowieckim, świętokrzyskim, lubelskim i podlaskim

W 2015 r. niższe niż przed rokiem były ceny nasion zbóż jarych, natomiast zdrożały nasiona zbóż ozimych. Wyższe były też ceny rzepaku ozimego i nasion bobowych drobnonasiennych i grubonasiennych. Zdecydowanie niższe były ceny sadzeniaków ziemniaka, a ceny nasion traw i kukurydzy nie zmieniły się istotnie.

Zwiększyła się powierzchnia plantacji kwalifikowanych i produkcja nasion warzyw. Wzrósł udział nasion wyprodukowanych w kraju. Więcej wyprodukowano nasion strączkowych; bobu, fasoli i grochu, buraków ćwikłowych, kalafiorów, ogórków, rzodkiewki i selerów. Zmniejszyła się produkcja kapusty głowiastej, cebuli, porów, pomidorów i sałaty.

SUMMARY

The economic situation in the domestic market of means of agricultural production depends mostly on domestic demand, which is determined by the farmers' income situation, and global market conditions. In 2015, the global market prices of energy raw materials declined significantly. The prices of mineral fertilisers, minerals and metals were also lower than last year. Similar price trends were observed in the market of means of production in Poland but, at the same time, the scale of the declines was noticeably lower than in the global market. An economic slump in the domestic market was due to the deterioration of the farmers' income situation as a result of unfavourable market conditions for agriculture which were similar to those in 2012-2013 and slightly better than in 2014.

This drop in the farmers' income was partially offset by direct payments under the Common Agricultural Policy which significantly influence the income situation in Polish agriculture. Every year, over 1.3 million farmers apply for direct payments under which approx. 14 million ha of arable land are supported. Under direct payments for 2014 (single area payments and complementary payments), the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture paid approx. PLN 14.2 billion in total compared to PLN 14.1 billion for 2013. By 22 March 2016, the ARMA paid approx. PLN 8.4 billion in direct payments for 2015 and the remaining PLN 6.1 billion are to be paid by the end of June.

2015 was the fourth consecutive unfavourable year for agriculture. In 2015, the prices of goods and services purchased for both current production and investment purposes in Poland fell by 2.5% on average, while the prices of agricultural products sold by individual agricultural holdings dropped by 4.9%. Consequently, the "price scissors" index improved slightly, but it was still unfavourable and stood at 97.5 (compared to 95.1 in 2014, 99.1 in 2013 and 97.8 in 2012).

In 2015, the prices of most means of agricultural production declined and the scale of the declines was comparable to

that in 2014. Their prices fell by 2.5% on average, including prices of fuels, oils and technical lubricants – by 10.4%, fodder – by 3.2%, mineral fertilisers – by 1.1%, and seeds, seedlings and saplings – by 0.4%. However, the prices of plant protection products as well as agricultural machinery and tools grew by 1.6% and 0.5%, respectively. Relations between the prices of most means of production and the buy-in prices of pig livestock and milk worsened; however, those between the prices of means of production and the buy-in prices of cereals were similar to their 2014 level. Only relations between the prices of means of production and the buy-in prices of milk improved considerably.

The consumption of mineral fertilisers in Poland in the 2014/15 season fell, compared to the previous season, by 7.4% to nearly 1.8 million tonnes of pure component. The consumption of nitrogen fertilisers dropped by 8.6% to 1003.6 thousand tonnes, that of phosphorus fertilisers – by 11.0% to 303.6 thousand tonnes, while potassium fertilisers – by 2.2% to 485.0 thousand tonnes. The unit consumption of mineral fertilisers decreased to 123.2 kg of NPK per ha of UAA, that of nitrogen fertilisers – to 69.0 kg of N per ha of UAA, phosphorus fertilisers – to 20.9 kg of P₂O₅, and potassium fertilisers – to 34.2 kg of K₂O. The N:P:K ratio improved slightly and amounted to 1.0:0.30:0.48, but it still differed significantly from the recommended level. The fall in the consumption of mineral fertilisers was mostly due to a drop in income of most agricultural holdings as a result of the falling prices of agricultural products.

Disparities in the level of mineral fertilisation between voivodeships remained considerable. The highest NPK consumption was reported for the Opolskie Voivodeship (199.8 kg per ha), while the smallest – for the Podkarpackie Voivodeship (70.6 kg per ha of UAA).

The consumption of calcium fertilisers decreased by 9.8% to 567.6 thousand tonnes of CaO and, per 1 ha of UAA, amounted to 39.0 kg of CaO on average. Calcium fertilisers were used by only 9%

of agricultural holdings, while mineral fertilisers – by 75% of holdings.

In 2015, the annual average prices of mineral fertilisers fell by 1.1% compared to last year. In December 2015, the prices of mineral fertilisers were, however, higher than in December 2014 by 0.7% on average. Relations between fertiliser prices and cereal prices remained virtually unchanged compared to 2014.

In the 2014/15 season, the global consumption of mineral fertilisers increased by 1.5% to 183 million tonnes of pure component. The consumption of potassium fertilisers grew by 5.6%, that of phosphorus fertilisers – by 1.5%, while nitrogen fertilisers – by 0.4%. The smaller increase in consumption, in particular of nitrogen fertilisers, than in previous years was due to the low prices of basic agricultural products. However, the growing sales of fertilisers were driven by a decline in their prices.

In 2015, the annual average prices of mineral fertilisers were lower than in 2014 by 5.0%. The decline in fertiliser prices in global trade was due to weakening demand as a result of the falling prices of agricultural products, but also the lower production costs of fertilisers as a result of significant drops in the prices of raw materials, primarily of natural gas.

In 2014, the sales of plant protection products in the global market increased by 5.4% to USD 56.7 billion. The increased sales of agrochemicals resulted from, *inter alia*, rapidly growing demand in Latin America, primarily in Brazil and Argentina. The sales of insecticides rose by 8.6%, fungicides – by 4.9%, and herbicides – by 1.9%. The sales of plant protection products in the European Union grew by 6.2% to EUR 9.4 billion.

In 2014, the sales of plant protection products in Poland amounted to 23.6 thousand tonnes of active substance and was higher than last year by 6.1%. The increased sales of agrochemicals were related primarily to unfavourable weather conditions which contributed to the spread of diseases and pests.

It is estimated that, due to the persistent unfavourable relations between the prices of plant protection products and the prices of most agricultural products, the sales of pesticides in 2015 were lower than last year by 3%.

In 2015, the domestic prices of plant protection products grew by 1.6% per year on average, while prices in December 2015 were higher than last year by 2.1% on average.

In 2014, the production of agricultural tractors amounted to nearly 3.6 thousand units, i.e. higher than last year by 33.8%. The production structure was dominated by tractors with power output of 18-37 kW. However, tractors with power output of over 90 kW were the least common. In 2014, the production of agricultural trailers, cultivators, manure spreaders, planters, mowers, haymakers-rakes as well as root or tuber harvesting machines increased as well. The production of combine harvesters, ploughs, field seeders, tractor sprayers, straw and hay balers and equipment for fodder production declined.

In 2014, the domestic supply of new tractors amounted to 16.3 thousand units and was higher than last year by 12.8%. Imported tractors accounted for 92% of supply. Self-propelled forage harvesters, mineral fertiliser spreaders, precise seeders and combine harvesters were mostly imported as well. In turn, domestic production prevailed as far as the supply of haymakers-rakes, agricultural trailers, disc harrows, potato diggers and harvesters as well as manure spreaders is concerned.

In 2015, the annual average price of a set of 31 means of agricultural mechanisation was higher than last year by 5.5%. From December 2014 to December 2015, its price grew by 5.5% as well. Relations between the prices of tractors and selected agricultural machinery and the buy-in prices of cereals, pig livestock and cow's milk deteriorated. In 2015, the price of the set of 31 means of agricultural mechanisation was higher than last year: by 7.8% in relation to wheat, by 8.9% in relation to rye, by 8.3% in relation to

swine livestock and by 27.9% in relation to cow's milk.

In 2014, the total consumption of energy sources in domestic agriculture amounted to 144.5 PJ and was lower than last year by 9.2%. The consumption of solid fuels decreased by 17.8%, that of liquid fuels – by 1.8%, electricity – by 2.5%, and thermal energy – by approx. 10%. The consumption of gaseous fuels increased in this period by 5.3%. In 2014, liquid fuels and solid fuels had the largest share in the energy consumption structure (50.2% and 42.3%, respectively).

It is estimated that total energy inputs in agriculture in 2015 were lower than last year by 2.2% and amounted to over 141 PJ. At the time, the consumption of solid fuels decreased by 4.5% to 58 PJ and that of liquid fuels – by 0.9% to 72 PJ. The consumption of gaseous fuels rose by 4.3% to nearly 5 PJ and the consumption of electricity and thermal energy remained at the 2014 level.

In 2015, the annual average prices of most energy sources were lower than in 2014. The price of liquefied petroleum gas (LPG) declined by 22.9%, that of fuel oil – by 18.7%, diesel oil – by 13.8%, petrol – by 12.3%, heating coke – by 4.7%, bituminous coal – by 19%, and high-methane natural gas – by 1.4%. However, the price of electricity increased by 1.6%. In 2015, the average price of 1 gigajoule of energy contained in sources used in agriculture was lower than in 2014 by 12.2%. In December 2015, the price was lower than in the same month of the previous year by 11.0%.

In 2015, the total amount of certified seed of agricultural plants increased by 5.3%. More cereal, grass and grain legume seeds were certified for sale. It was possible to achieve good seed production results thanks to an increase in the area of certified seed plantations. Compared to 2014, the area of certified seed plantations grew by 23.4%. The area of seed plantations of cereals, seed potatoes, legumes and soy increased significantly. The share of domestic varieties decreased.

In accordance with data from Voivodeship Plant Health and Seed Inspection Services, the weight of sold certified seed of agricultural plants in the 2014/15 season rose by 30% compared to the previous year. The sales of seeds of cereals increased by 12%, maize – by 11%, grain legumes – by 42%, herbage legumes – by 30%, grass – by 18%, and potatoes – by 69%. The share of certified seed, which was produced in the country, in total sales was 88%.

The sales volume of seeds of agricultural plants assessed based on CSO field experts' assessments are more cautious. CSO data reveal that the average increase in the sales of cereal seeds amounted to less than 2%. Only the sales of winter wheat, winter barley and winter triticale grew by 4-5%.

Despite upward trends, the share of certified cereal seeds in sowings remains low and stood at 16.6% in 2015.

Regional disparities in sales persist. The sales of certified seed of cereals are relatively the highest in: Śląskie, Opolskie, Lubuskie, Kujawsko-Pomorskie, Wielkopolskie and Łódzkie voivodeships, and the lowest in: Mazowieckie, Świętokrzyskie, Lubelskie and Podlaskie voivodeships.

In 2015, the prices of spring cereal seeds were lower than last year, while the prices of winter cereal seeds grew. The prices of winter rape as well as herbage and grain legume seeds were higher as well. The prices of seed potatoes were much lower, while the prices of seeds of grass and maize did not change significantly.

The area of certified plantations increased, so did the production of vegetable seeds. The share of seeds, which were produced in the country, rose. The production of seeds of legumes; broad beans, beans and peas, beet-roots, cauliflowers, cucumbers, radishes and celeries grew, while that of head cabbages, onions, leeks, tomatoes and lettuce declined.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek ryb (24) • kwiecień 2016,
2. Rynek zbóż (50) • maj 2016,
3. Rynek drobiu (49) • maj 2016,
4. Rynek mięsa (50) • maj 2016,
5. Rynek rzepaku (49) • maj 2016,
6. Rynek cukru (43) • czerwiec 2016,
7. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2016,
8. Rynek owoców i warzyw (48) • czerwiec 2016,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (44) • wrzesień 2016,
10. Rynek mleka (51) • wrzesień 2016,
11. Rynek pasz (38) • wrzesień 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie - Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2016 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2016 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>